

ANALYSE

HENRIK ASK
HEAS@STIFTEN.DK

Analyse: En slatten redningskrans til de handicappede

I Aarhus Kommunes husholdningsregnskab er der et par virkelig tunge kæmper.

Den ene er ældreområdet med hjemmepleje, plejehjem og forskellige sundhedsopgaver.

Den anden kæmpe er socialområdet, som står for blandt andet indsats for unge med psykiske udfordringer og klarer driften af bosteder for handicappede.

Der er mange fællestræk mellem de to kommunale kerneområder:

Antallet af brugere stiger, opgaverne bliver stadig mere omfattende samt komplekse - og så kniber det i bund og grund med at imødekomme forventningerne hos brugere og pårørende.

ENDNU EN TRIST fællesnævner er de møgsager, der klæber til områderne.

Ældreplejen i Aarhus har haft tv-dokumentaren om demente Else, hængende skrigende i en lift på Kongsgården. Der har også været artikler om kummerlige forhold på det nu nedlagte demensplejehjem i Aarhus Nord og opråb om mangelfuld pleje af de ældre.

Det sociale område har blandt andet lagt ryg til historier om forældrepar, der ligger søvnløse på grund af forholdene for deres børn på kommunale bosteder.

Og i forsommeren kom det frem, at Socialtilsyn Midt truede med at lukke flere af Aarhus Kommunes bo- og dagtilbud for handicappede på grund af for ringe kvalitet i plejen.

SÅ LANGT MED lighederne.

For der er i hvert tilfælde en enkelt ret væsentlig forskel på ældreområdet under rådmænd Jette Skive (DF) og social- og beskæftigelsesområdet under rådmænd Kristian Würtz (S).

Forskellen er, hvor polstret pengepungen er til at holde biksen kørende.

Det blev skåret ud i pap ved den budgetlægning, som et stort flertal i byrådet natten til fredag i denne uge afsluttede med en aftale om Aarhus Kommunes økonomi i de kommende år.

Allerede ved sidste års budgetlægning fandt byrådet 254 millioner kroner til den kriseramte ældrepleje. I år er det fulgt op med kroner til blandt andet det nye demensplejehjem, Skovvang, et nyt plejehjem

til udsatte borgere, midler til flere varme hænder, penge til velduft på plejehjemmene og en årlig ekstra hovedrengøring til 2.800 ældre i hjemmeplejen.

Mange vil ønske sig mere. Men budgetaftalen efterlader ældreområdet i en afbalanceret situation, som blandt andet Ældreområdet i Aarhus betegner som generelt tilfredsstillende.

Dermed er situationen dramatisk forandret i forhold til blot to år siden, da debatten om ældretrivsel i Aarhus for alvor tog fart.

ANDERLEDES SER DET ud for voksne handicappede og andre sårbare borgere under Aarhus Kommunes sociale område.

De seneste år har det økonomisk nødlidende område gennemgået flere regnskabsplaner og fået ekstra penge, men alligevel er regnskaberne nedsmeltet igen og igen. Tallet på regnskaberne bundlinje er stadig blodrøde og allerede i indeværende år er budgettet sprængt i stumper og stykker med noget, der ligner et underskud på 70 millioner kroners størrelse.

I byrådets ny-vedtagne budget for 2022 får det sociale område tilført 30 millioner kroner ekstra. Jo, det er mange penge. Men ikke i forhold til de underskud, som rammer 72 millioner kroner i år og var på 76 millioner kroner i 2019.

Det kræver ikke mere end en akkurat bestået regneeksamten at nå frem til, at penge rækker som en skrædder et vist sted, når kommunens budgetværktøjer for næste år allerede nu spår endnu et stort minus i arbejdet med de allersvageste i Aarhus.

De folkevalgte ved godt, at det sandsynligvis bliver nødvendigt at finde flere penge. Men med budgettet vil budgetkredsen også sende et signal til Folketinget, som de danske kommuner meget gerne vil have til at hjælpe med penge til sociale indsatser.

Ved årets forhandlinger bad Kommunernes Landsforening - hvor formanden hedder Jacob Bundsgaard (S) - om op til fem milliarder kroner til området, men borgmesteren kom hjem uden en rød øre til hverken Aarhus eller nogen af de øvrige danske kommuner.

MEN NÅR TO kæmpe velfærdsområder hver især har været i minus, hvordan går det så til, at Aarhus i dag står med et ældreområde

i rimelig balance, mens økonomien under kommunens arbejde på det sociale område stadig styrer mod en forudsigelig kæntring?

Ingen tvivl om, at medieomtalen af omsorgssvigt på ældreområdet er en vigtig del af forklaringen. Tv-dokumentaren om Kongsgården i Viby medvirkede sammen med stribevis af artikler i Århus Stiftstidende til at sætte en landsdækkende dagsorden, der har sat sig i byrådsmedlemmer i samtlige kommuner.

Samtidig er det i bund og grund umuligt for socialområdet at hamle op med ældreplejen.

Det kan virke unfair, men kendskabet til ældreområdet er bare større - også blandt byrådsmedlemmerne. Alle kender en ældre, der har brug for pleje. Og det er en situation, som vi alle kan ende i før eller siden.

Anderledes med det sociale område. Her er kendskabet mindre. De færreste af os har en handicappet storebror, og gennemslagskraften for argumenter og presseomtale når ikke samme højder som på ældreområdet.

DER ER IKKE udsigt til en mirakuløs redning af socialområdets økonomi.

Men forældre og andre pårørende vil med garanti kæmpe videre og forsøge at vinde den dagsorden, som ældreområdet i et par år har domineret.

Der er stærkt fokus på forholdene i ældreplejen og på blandt andet bostederne under det sociale område i Aarhus Kommune. På et af de udskældte bosteder bor Jens Junior Kaysen. De to områder spillede hovedroller ved den netop afsluttede budgetforhandling i Aarhus Byråd, og der var rift om pengene. Fotos: Henning Bagger, privat

“ Det kan virke unfair, men kendskabet til ældreområdet er bare større - også blandt byrådsmedlemmerne. Alle kender en ældre, der har brug for pleje. Og det er en situation, som vi alle kan ende i før eller siden. ”

Og der er faktisk små lyspunkter i Aarhus Byråds nye budget.

Politikerne vil sikre uddannelse til medhjælpere på området og arbejde for flere fuldtidsansatte på blandt andet bostederne. Udgangspunktet er, at det bliver en ret, men ikke en pligt at arbejde på fuld tid.

Det er initiativer, som Socialpædagogerne Østjylland roser. Fagforbundet har tidligere via en undersøgelse dokumenteret, at 27 procent af medlemmerne i Østjylland ønsker at gå op i tid.

PÅ DE SOCIALE bosteder i Aarhus er det fristende at skele med misundelse til pengestrømmen til ældreområdet.

Men måske kan pårørende og brugere trods alt finde et lille håb i den forvandling, som økonomien under ældreplejen undergår.

Lige nu er det firkantet sagt sådan, at ældre- og sundhedsområdet har vundet slaget om de kommunale kroner. Men det er absolut ikke sket fra den ene dag til den næste. Det er sket med et langt tilløb, som først for alvor fik fart i løbet af 2020.

Med andre ord: Tingene kan forandre sig.

Og om præcist et år skal Aarhus Byråd igen lande et budget.